

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 19. oktobar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 19. oktobra 2011.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA ODOBRENJE DA IZMIJENI
SPISAK DOKAZNIH PREDMETA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za odobrenje da izmijeni spisak dokaznih predmeta", podnesen 4. oktobra 2011. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst i podnesci

1. Dana 18. maja 2009. tužilaštvo je dostavilo "Podnesak na osnovu pravila 65ter(E)(i)-(iii)", koji sadrži spisak dokaznih predmeta koje namjerava da predloži u ovom postupku. Dana 8. oktobra 2009. Vijeće je donijelo "Odluku o primjeni pravila 73bis", u kojoj je naložilo tužilaštvu da podnese redigovani spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter nakon što sa spiska ukloni dokazne predmete u vezi sa 62 svjedoka.¹ Postupajući po toj odluci, tužilaštvo je 19. oktobra 2009. dostavilo "Podnesak tužilaštva s redigovanim spiskom dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter s povjerljivim Dodatkom A" (dalje u tekstu: Prvi spisak dokaznih predmeta). Dana 14. decembra 2009. tužilaštvo je podnijelo zahtjev za odobrenje da dopuni Prvi spisak dokaznih predmeta, koji je Pretresno vijeće odobrilo odlukom od 18. marta 2010.² U skladu s tom odlukom, tužilaštvo je 31. marta 2010. podnijelo konsolidovani spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter. Dana 17. maja 2010. tužilaštvo je podnijelo "Drugi zahtjev tužilaštva za odobrenje da dopuni spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter" (dalje u tekstu: Mladićevi dnevnic), koji je Vijeće odobrilo odlukom donesenom 22. jula 2010.³ Dana 30. decembra 2010. tužilaštvo je podnijelo "Treći zahtjev tužilaštva za odobrenje da dopuni spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, s povjerljivim Dodatkom A" (dalje u tekstu: Treći zahtjev), koji je Vijeće djelimično odobrilo 28. januara 2011.⁴ U skladu s tom odlukom tužilaštvo je 11. februara 2011. dostavilo drugi konsolidovani spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter (dalje u tekstu: Drugi redigovani spisak dokaznih predmeta).

¹ Odluka o primjeni pravila 73bis, 8. oktobar 2009., par. 10.

² Odluka po Zahtjevu tužilaštva za odobrenje da podnese dopunu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 18. mart 2010. (dalje u tekstu: Prva odluka).

³ Odluka po Drugom zahtjevu tužilaštva za odobrenje da izmijeni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter (Mladićevi dnevnic), 22. juli 2010. (dalje u tekstu: Druga odluka).

⁴ Odluka po Trećem zahtjevu tužilaštva za odobrenje da izmijeni i dopuni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 28. januar 2011. (dalje u tekstu: Treća odluka).

2. U Zahtjevu tužilaštvo traži da mu se odobri da dodatno izmijeni Drugi redigovani spisak dokaznih predmeta i doda šest novih predloženih predmeta na osnovu pravila 65ter koji nose brojeve 40582, 23463, 35043A, 23464, 23465 i 23466.⁵

3. Prvo, prema riječima tužilaštva, predloženi dokazni predmet na osnovu pravila 65ter broj 40582 ažurirana je verzija "Videa o suđenju o Srebrenici" (dokazni predmet na osnovu pravila 65ter broj 40010), koja sadrži bar četiri video-inserta sa Drugog redigovanog spiska dokaznih predmeta, jedan insert koji je već uvršten u spis i jedan insert od dvije minute i 36 sekundi koji nije na Drugom redigovanom spisku dokaznih predmeta (dalje u tekstu: novi insert u vezi sa Srebrenicom).⁶ Na novom insertu u vezi sa Srebrenicom vide se general Ratko Mladić, pukovnik Petar Salapura i Zvonko Bajagić u centru Srebrenice 13. jula 1995.⁷ Tužilaštvo tvrdi da ima valjan razlog da traži dodavanje tog video-inserta jer je novi snimljeni materijal primilo nakon što je podnijelo Prvi spisak dokaznih predmeta.⁸ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da novi insert u vezi sa Srebrenicom nije bio uključen u Treći zahtjev zato što "Video o suđenju o Srebrenici" nije još bio u potpunosti sastavljen i nije bila donijeta odluka o tome da se novi insert u vezi sa Srebrenicom uključi u tu kompilaciju.⁹

4. Drugo, prema riječima tužilaštva, predloženi dokazni predmet na osnovu pravila 65ter broj 23463 naređenje je ministra Dragana Kijca iz MUP-a RS iz 1996. godine upućeno MUP-u RS da izda lažne identifikacione dokumente osmorici pripadnika 10. diverzantskog odreda VRS-a.¹⁰ Tužilaštvo tvrdi da je ovo naređenje relevantno i da je dovoljno značajno da se opravda njegovo dodavanje na Drugi redigovani spisak dokaznih predmeta jer, između ostalog, pokazuje da su MUP i VRS štitili pripadnike 10. diverzantskog odreda od krivičnog gonjenja Međunarodnog suda.¹¹ Tužilaštvo tvrdi da ima valjan razlog da doda taj dokument jer je to naređenje primilo tek nakon što je podnijelo Prvi spisak dokaznih predmeta.¹² Osim toga, tužilaštvo tvrdi da to naređenje

⁵ Zahtjev, par. 1, 24.

⁶ Zahtjev, par. 6.

⁷ Zahtjev, par. 7.

⁸ Zahtjev, par. 7.

⁹ Zahtjev, par. 7.

¹⁰ Zahtjev, par. 9.

¹¹ Zahtjev, par.10.

¹² Zahtjev, par. 11.

nije bilo uključeno u Treći zahtjev jer je njegova relevantnost postala očita tek kada se tužilaštvo u maju 2011. u jednom drugom predmetu pripremalo za svjedočenje pukovnika Petra Salapure, načelnika Obavještajne službe Glavnog štaba VRS.¹³ Tužilaštvo tvrdi da dodavanje tog dokumenta neće nanijeti štetu optuženom jer mu je dokument objelodanjen prije više od godinu dana, dugačak je jednu stranu i ne predlaže se za korišćenje prije početka dijela postupka koji se odnosi na Srebrenicu.¹⁴

5. Treće, prema riječima tužilaštva, predloženi dokazni predmet na osnovu pravila 65ter broj 35043A je traka na kojoj je snimljen razgovor koji su 8. jula 1995. ili oko tog datuma optuženi i komandant Drinskog korpusa VRS, general Milenko Živanović, vodili u vezi sa Srebrenicom.¹⁵ Tužilaštvo tvrdi da je taj razgovor relevantan i dovoljno značajan da bude dodan na Drugi redigovani spisak dokaznih predmeta jer se, između ostalog, odnosi na rukovođenje i komandovanje optuženog Drinskim korpusom i na činjenicu da je bio upoznat s događajima u Srebrenici u vrijeme dok su se oni odvijali.¹⁶ Tužilaštvo tvrdi da je došlo u posjed trake nakon što je podnijelo Prvi spisak dokaznih predmeta i da do podnošenja Trećeg zahtjeva nije do kraja analiziralo sadržaj trake.¹⁷ Tužilaštvo tvrdi da dodavanje ovog predmeta na Drugi spisak dokaznih predmeta neće nepravično nanijeti štetu optuženom jer mu ga je već objelodanilo prije godinu dana, optuženom je odobreno odgađanje postupka kako bi imao vremena da ga pregleda, a tužilaštvo neće koristiti ovaj dokument prije početka dijela postupka koji se odnosi na Srebrenicu.¹⁸

6. Na kraju, tužilaštvo tvrdi da su predloženi dokazni predmeti na osnovu pravila 65ter broj 23464, 23465 i 23466 relevantni i dovoljno značajni da opravdavaju da budu uključeni u Drugi redigovani spisak dokaznih predmeta jer svaki od njih pomaže u utvrđivanje događaja na novom insertu u vezi sa Srebrenicom.¹⁹ Tužilaštvo tvrdi da ima valjan razlog za svoj zahtjev zbog relevantnosti tih predmeta, ukupne dužine od samo četiri stranice i činjenice da neće biti korišteni prije početka dijela postupka koji se odnosi

¹³ Zahtjev, par. 11.

¹⁴ Zahtjev, par. 12.

¹⁵ Zahtjev, par. 13-23.

¹⁶ Zahtjev, par. 15.

¹⁷ Zahtjev, par. 16.

¹⁸ Zahtjev, par. 16; Odluka po Zahtjevu optuženog za odgađanje postupka, 18. avgust 2010., par. 8.

¹⁹ Zahtjev, par. 18, 20.

na Srebrenicu, kao i činjenice da su optuženom objelodanjeni 21. decembra 2010. (u slučaju dokumenta na osnovu pravila 65ter broj 23464) ili da su dostupni u Sistemu elektronskog objelodanjivanja od 2008. (u slučaju dokumenata na osnovu pravila 65ter broj 23465 i 23466).²⁰

7. U svom "Odgovoru na Zahtjev za odobrenje da izmijeni spisak dokaznih predmeta", podnesenom 5. oktobra 2011. (dalje u tekstu: Odgovor), optuženi navodi da se ne protivi Zahtjevu.²¹ Napominje da zadržava pravo da uloži prigovor na prihvatanje pojedinačnih dokumenata kada budu predloženi u sudnici.²²

II. Mjerodavno pravo

8. Pravilo 65ter(E)(iii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) predviđa, između ostalog, da će tužilaštvo podnijeti spisak dokaznih predmeta koje namjerava da predloži u roku koji odredi pretpretresni sudija, a najkasnije šest sedmica prije pretpretresne konferencije. Ako tužilaštvo zatraži dodavanje nekih predmeta na svoj spisak dokaznih predmeta poslije isteka roka od šest sedmica prije pretpretresne konferencije, vijeće može odobriti to dodavanje primjenjujući svoje inherentno diskreciono ovlaštenje da vodi sudske postupke i ako se uvjerilo da je to u interesu pravde.²³

9. Primjenjujući svoje diskreciono ovlaštenje, vijeće razmatra da li je tužilaštvo iznijelo valjan razlog za svoj zahtjev i da li su predmeti čije se dodavanje traži relevantni i dovoljno značajni da opravdaju njihovo kasno dodavanje.²⁴ Vijeće može uzeti u obzir i druge faktore koji govore u prilog traženom dodavanju ili protiv njega,²⁵ uključujući to da

²⁰ Zahtjev, par. 19, 23.

²¹ Odgovor, par. 1.

²² Odgovor, par. 1.

²³ Prva odluka, par. 7; Druga odluka, par. 7; Treća odluka, par. 6. V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.1, Odluka po žalbama na Odluku o prihvatanju materijala u vezi s Borovčaninovima ispitivanjem, 14. decembar 2007. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Popović i drugi*), par. 27; *Tužilac protiv Perišića*, predmet br. IT-04-81-PT, Odluka po zahtevu tužilaštva za odobrenje da podnese Peti dopunski spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter s dodatkom A (poverljivo), 29. avgust 2008., par. 10; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, Odluka po Trećem zahtjevu tužilaštva da se odobri izmjena Spiska dokaznih predmeta prema pravilu 65ter, 23. april 2007., str. 3 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Dragomir Milošević*).

²⁴ Odluka po žalbi u predmetu *Popović i drugi*, par. 37; *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Poverljiva odluka po zahtevu tužilaštva za odobrenje da izmeni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 8. maj 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*), par. 6.

²⁵ Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 6.

li je predloženi dokaz *prima facie* relevantan i da li ima dokaznu vrijednost za optužbe protiv optuženog,²⁶ složenost predmeta, istrage koje su u toku i prevođenje dokumenata i drugih materijala.²⁷ Najzad, vijeće mora pažljivo odvagati eventualne izmjene spiska dokaznih predmeta tužilaštva u odnosu na odgovarajuću zaštitu prava optuženog.²⁸ To znači da se vijeće mora uvjeriti da je s izmjenama spiska dokaznih predmeta u toj fazi postupka optuženi dovoljno rano upoznat i da one ne utiču nepovoljno na njegovu mogućnost pripreme za suđenje.²⁹

10. Vijeće ponovo naglašava da postoji jasna razlika između dodavanja nekog predmeta na spisak potencijalnih dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter Pravilnika i uvrštavanja tog predmeta u spis. Dodavanjem nekog predmeta na spisak dokaznih predmeta tužilaštvo odbranu obavještava da se na suđenju namjerava pozvati na taj predmet, čime se odbrani omogućava da shodno tome pripremi svoju tezu. Stoga, prilikom odlučivanja da li će dati odobrenje za dodavanje nekog konkretnog predmeta na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, vijeće ne mora ocjenjivati njegovu autentičnost, relevantnost i dokaznu vrijednost na isti način kao prilikom rješavanja o njegovom uvrštavanju u spis na suđenju. Međutim, tužilaštvu ne treba odobriti da na svoj spisak doda predmete koji su očigledno irelevantni i čije bi uvrštavanje u spis, stoga, na kraju bilo odbijeno.³⁰

III. Diskusija

11. Vijeće opaža da je Zahtjev podnesen dugo nakon početka sudskog postupka i izvođenja dokaza u ovom predmetu, te više od devet mjeseci nakon što je tužilaštvo podnijelo Treći zahtjev. Zbog toga, pri odlučivanju da li je dodavanje predloženih dokaznih predmeta na Drugi redigovani spisak dokaznih predmeta u interesu pravde, Vijeće će pažljivo razmotriti razloge koje je tužilaštvo navelo za kasno podnošenje svog

²⁶ Odluka u predmetu *Dragomir Milošević*, str. 3; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, Odluka po zahtjevima tužioca za odobrenje da izmijeni Spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter i Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter (povjerljivo), 6. decembar 2006., str. 7 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović i drugi*).

²⁷ Odluka u predmetu *Popović i drugi*, str. 7.

²⁸ Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 6.

²⁹ Odluka u predmetu *Dragomir Milošević*, str. 3.

³⁰ Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 7; *Tužilac protiv Rasima Delića*, predmet br. IT-04-83-T, Odluka po hitnom zahtjevu tužilaštva da mu se odobri da izmijeni svoj spisak dokaznih predmeta, 17. oktobar 2007., str. 4; Odluka u predmetu *Boškoski i Tarčulovski*, par. 3.

zahtjeva, relevantnost svakog predloženog dokaza u odnosu na pitanja u ovom predmetu, datume objelodanjivanja optuženom i broj i dužinu dodatnih predloženih dokumenata.

12. Vijeće, prvo, smatra da je svaki od šest predloženih predmeta u opštim crtama relevantan za dio postupka koji se odnosi na Srebrenicu, uključujući događaje u Srebrenici i navode o upoznatosti i učešću optuženog u tim događajima.

13. Vijeće ponavlja da, mada je možda neizbježno da se za određene predmete utvrdi da su relevantni za tezu tužilaštva tek u kasnijoj fazi njegovih priprema za suđenje, takvi slučajevi treba da budu izuzetak, naročito ako je tužilaštvo duže vremena u posjedu dotičnih predmeta.³¹ Vijeće smatra da je svih šest predloženih predmeta bilo u posjedu tužilaštva prije nego što je ono podnijelo Treći zahtjev i da su mnogi od 123 predmeta predloženih u Trećem zahtjevu u vezi s dijelom postupka koji se odnosi na Srebrenicu. Međutim, Vijeće smatra da faza postupka koja se odnosi na Srebrenicu još nije započela, da ti dokumenti ukupno imaju osam stranica i da novi insert u vezi sa Srebrenicom traje samo dvije i po minute. Osim toga, Vijeće smatra da su predmeti na osnovu pravila 65ter pod brojevima 65ter 40582, 23463, 35043A i 23464 objelodanjivani optuženom od maja do decembra 2010.

14. Što se tiče dokumenata predloženih na osnovu pravila 65ter pod brojevima 23465 i 23466, Vijeće uzima u obzir argument tužilaštva da oni bili nisu objelodanjivani optuženom, ali su od 2008. bili dostupni u sistemu elektronskog objelodanjivanja. Međutim, tužilaštvo nije iznijelo način na koji je optuženom stavilo na raspolaganje te dokumente u sistemu elektronskog objelodanjivanja, kao ni konkretno to da li je koristilo isti sistem koji koristi za materijal na osnovu pravila 68.³² Uprkos tome, Vijeće uzima u obzir da ti dokumenti nisu velike dužine, da faza postupka koja se odnosi na Srebrenicu još nije započela i da, prema tome, optuženom neće biti nanijeta šteta njihovim kasnim dodavanjem na Drugi redigovani spisak dokaznih predmeta. Shodno tome, Vijeće smatra da je u interesu pravde odobriti tužilaštvu da doda svih šest dokumenata na Drugi redigovani spisak dokaznih predmeta.

³¹ Treća odluka, par. 13.

³² V. Odluka po zahtjevima za objelodanjivanje materijala na osnovu pravila 68 i preispitivanje Odluke o odgovarajućim uslovima, 10. mart 2009., par. 20.

IV. Dispozitiv

15. Shodno tome, Vijeće, na osnovu članova 20(1) i 21(4)(b) Statuta Međunarodnog suda i pravila 54 i 65ter Pravilnika, ovim **ODOBRAVA** tužilaštvu da na Drugi redigovani spisak dokaznih predmeta doda šest novih predmeta predloženih na osnovu pravila 65ter pod brojevima 40582, 23463, 35043A, 23464, 23465 i 23466.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 19. oktobra 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]